

En arribant a la Universitat dels Pares, els monjos que hi viuen, que jo em creia que eren mercenaris, m'han rebut silenciosos com si fossin de la Trapa i m'han acompanyat al celler on, de nit i de dia, pinten damunt retaules vells estructures noves, amb verds i vermells frisosos i blaus enervats. Treuen les colors de tines profundes guardades al fresc de la gruta amb pia gaubança. Enlestits, esborren colors i dibuix i escaten la taula on, de nou, pinten negres urgents i grocs en aparents concrecions que evocuen l'escorça presentida però oblidada d'un arbust pre-colonial o un aeròdrom en procés d'ossificació. He demanat que me n'interpretessin l'abast; però, amb la mà a la boca, m'han recordat la consigna i m'han acompanyat a la porteria, al peu de l'escala de sortida. Ebri de les colors i de llur líbrica puresa, he saltat pel rost cap al camí de la Plana. Hauria exultat i tot en veu alta si un pagès no m'hagués fet adonar de la boira que s'arrossegava per la bardissa d'En Fornells i de les seves figuracions i arranjaments immediats. L'escopetada d'un caçador furtiu ens ha alliberat de l'encís. He cridat: Negrors! Supersticions! Botiflers! Posseïts! I, de tornada a l'alberg, he esquinçat els gravats que il·lustraven llibres claustrals i antologies floraleres i els he escampat per la cambra dels quitrans transeünts.

J. V. Foix

Del «Diari 1918»